

Zgierzzer Zeitung

Nr 49.

Gazeta Zgierska

Bezugspreis

Jährlich	Mark 9,60
Halbjährlich	4,80
Vierteljährlich	2,40
Monatlich	0,80

Anzeigenpreis

für die Zeile	30 Pf.
-------------------------	--------

Erscheint Mittwochs u. Sonnabends

Prenumerata

Rocznice	marek 9,60
Półrocznie	" 4,80
Kwartalnie	" 2,40
Miesięcznie	" 0,80

Cena ogłoszeń

za wiersz	30 fen.
---------------------	---------

Wychodzi w środy i soboty.

Zgierz, den 4. November 1916.

Zgierz, dnia 4 Listopada 1916 r.

Städtische Nachrichten.

Am Sonntag, den 5. ds. Mts., nachmittags 4 Uhr, wird Pfarrer Lic. Althaus in der hiesigen evangelischen Kirche Militär-gottesdienst halten.

Unterstützungsgelder. Im Monat Oktober sind von den in Deutschland beschäftigten Arbeitern der Stadt Zgierz rund 28000 M. Unterstützungsgelder von ihren Familien hierher geschickt worden.

Die einzelne Unterstützung beträgt durchschnittlich: 50 M. monatlich.

Einzelne Arbeiter sind in der Lage monatlich 100 — 150 M. hierher zu schicken.

Der Magistrat Zgierz vermittelt jederzeit Arbeit:

- a) nach Deutschland,
- b) innerhalb des Generalgouvernement Warschau.

Arbeitswillige wollen sich melden während der Bürostunden auf der Magistratskanzlei.

Bekanntmachung.

Am Dienstag den 7. d. Mts. vormittags 10 Uhr, findet im Magistratsgebäude die Verpachtung:

- a) der städtischen Grundstücke Nr. 18 und 19, bestehend aus Acker und Wiese in der Grösse von 2 Morgen,
  - b) leerer Platz hinter dem Stadtgarten (frühere Reitschule),
  - c) leerer Platz Ecke Piontecker- und Promenadenstr. statt.
- Pachtlustige werden hierdurch aufgefordert zu diesem Terminie zu erscheinen.

Zgierz, den 2. November 1916.

Der 1. Bürgermeister
Löber
Hauptmann.

Bekanntmachung.

Auf Grund des § 6 Ziffer 6 der Stadtverordnung für die unter deutscher Verwaltung stehenden Gebietsteile Russisch-Polens ordne ich für den Stadt bezw. Polizeibezirk Zgierz hiermit folgendes an:

a) Jeder Grundstückbesitzer, soweit nicht ein anderer Verpflichteter vorhanden ist, ist verpflichtet die vor seinem Grundstück liegende Strassenstrecke bis zur Mitte der Strasse, einschliesslich des Bürgersteiges ständig in sauberem Zustande zu halten.

b) Jeden Mittwoch und Sonnabend bis 9 Uhr vormittags sind die Rinnsteine nach vorheriger ordentlicher Säuberung zu kalken.

c) Die Höfe sind stets sauber zu halten und die nach der Strasse führenden Wasserrinnen ebenfalls 2 mal wöchentlich zu kalken.

d) Zur Aufnahme von Dunger, Kehricht, Hausunrat, pp. sind auf dem Hofe gemauerte Senkgruben herzurichten, die mit einem gut aufliegenden Deckel zu verschliessen sind. Die Grube ist zu entleeren, wenn sie höchstens bis 3/4 gefüllt ist.

Wiadomości miejskie.

Nabożeństwo dla wojskowych. W niedzielę dnia 5. b. m., o godz. 4 po południu, w tutejszym ewangelickim kościele ksiądz Lic. Althaus odprawi nabożeństwo dla wojskowych.

Wsparcia pieniężne. W miesiącu październiku robotnicy zgierscy, zatrudnieni obecnie w Niemczech, przysłali okragłe 28,000 Marek rodzinom swym, jako zapomoga pieniężna.

Wsparcie wynosi przeciętnie 50 Mk. miesięcznie na osobę. Niektórzy robotnicy są w stanie przysyłać miesięcznie od 100 do 150 Mk.

Magistrat Zgierza pośredniczy w wyborze robót:

- a) do Niemczech,
- b) do wewnątrz General-Gubernatorstwa Warszawskiego.

Ziączących znaleźć sobie pracę mogą zgłaszać się do kancelarii magistratu w godzinach biurowych.

Ogłoszenie.

We wtorek, dnia 7. b. m. o godzinie 10 rano, w gmachu magistratu odbedzie się wydzierżawienie:

- a) miejscowości placów Nr. 18 i 19, składających się z ziemi ornej i łąki w ilości 2 morgów,
  - b) pustego placu poza miejskim ogrodem,
  - c) pustego placu na rogu ulic Piątkowskiej i Spacerowej.
- Ziączących wydzierżawić wzywa się na wyżej wymieniony termin przybyć.

Zgierz, dnia 2 listopada 1916 roku.

1 Burmistrz
Löber
Kapitan.

Ogłoszenie.

Na zasadzie § 6, cyfra 6, ustawy o miastach dla podlegającej administracji niemieckiej części Królestwa Polskiego, rozpoczynam dla Zgierza co następuje:

a) Każdy właściciel posesji, o ile nienna wspólnika, obowiązany jest w obrębie nieruchomości swojej przestrzeni, jak ulice do środka, włącznie z trotuarzem we wzorowym porządku utrzymywać.

b) W każdą środę i sobotę do godz. 9 rano rynsztoki winny być po należytym wyczyszczaniu bielone wapnem.

c) Podwórza winny być utrzymywane czysto, rynny zaś wychodzące na ulicę 2 razy tygodniowo bielone.

d) Dla nawozu, śmieci i t. d. winny znajdować się na powierzchniach domów wewnętrz wymurowane, z szczeelinie przylegającą pokrywą. Dół musi być wypróżniony po napełnieniu $\frac{1}{4}$ swej objętości.

e) Die Aborte sind peinlichst sauber zu halten. Die Fäkalien und die Innenwände sind mindestens 2 mal wöchentlich mit gelöschem Kalk zu besprühen.

f) Die Wohnungen, insbesondere die der ärmeren Bevölkerung, sind einschließlich der Hausküche sauber zu halten.

Die Innehaltung vorstehender Anordnungen wird durch die Polizeiorgane ständig kontrolliert. Zu widerhandlungen werden unnachsichtlich bestraft.

Ich bemerke noch ausdrücklich, dass diese Anordnungen im Interesse der öffentlichen Gesundheitspflege unumgänglich notwendig sind, um ansteckende Krankheiten in der Stadt entgegen zu wirken bzw. das Auftreten derselben zu verhüten. Die Befolgung der Anordnungen liegt daher im eigensten Interesse der Einwohner der Stadt.

Zgierz, den 3. November 1916.

Der 1. Bürgermeister
Löber
Hauptmann.

Bekanntmachung

Die Schlachtungen im städtischen Schlachthause finden bis auf weiteres ausschließlich am Montag, Mittwoch und Freitag in der Zeit von 9 — 3 Uhr nachmittags statt.

Der Antrieb des Viehs hat pünktlich um 9 Uhr vormittags zu erfolgen und muss um 10 Uhr beendet sein.

Mit dem Schlachten darf erst begonnen werden wenn der städtische Fleischbeschauer das lebende Vieh besichtigt hat.

Schlachtungen in der Nacht von Sonnabend auf Sonntag werden verboten.

Zgierz, den 3. November 1916.

Der 1. Bürgermeister
Löber
Hauptmann.

Polizeiverordnung.

Auf Grund der Verordnung des Herrn Oberbefehlshabers Ost vom 22. März 1915 in Verbindung mit der Verordnung des Herrn Generalgouverneurs vom 8. September 1915 erlasse ich hiermit im Einvernehmen mit dem Herrn Militärgouverneur für die Stadt Łódź und die Landkreise Łódź und Brzeziny, sowie für den unter deutscher Verwaltung stehenden Teil des Kreises Lask folgende Polizeiverordnung:

§ 1.

Die Entrahmung der Milch zum Verkauf und zur unentgeltlichen Abgabe von Sahne sowie der Ver- und Ankauf und die unentgeltliche Abgabe und Annahme von Sahne werden verboten.

§ 2.

Zu widerhandlungen gegen diese Verordnung werden mit Geldstrafe bis zu 1000 Rubel oder mit Gefängnis oder Haft bis zu 3 Monaten bestraft.

§ 3.

Diese Verordnung tritt sofort in Kraft.

Łódź, den 23. Oktober 1916.

Der Kaiserlich Deutsche Polizeipräsident
J. V. v. Bernewitz.

Bekanntmachung.

Es ist beobachtet worden, dass die milchliefernden Bauern ihre Milchkannen den Jauchetonnenfahrern nach Łódź mitgeben. Die mitnahme von Milchgefäßen durch die Jauchetonnenfahrer verstößt gegen Artikel 116 des russischen Strafgesetzbuches für Friedensrichter. Zu widerhandlungen werden gemäß dieser Bestimmung bestraft werden.

Łódź, den 26. Oktober 1916.

Der Kaiserlich Deutsche Polizei-Präsident
J. V. v. Bernewitz.

Sämtliche deutsche und österreichische Zeitungen
sind durch den Hilfspostboten Lubnau, Mittelstrasse Nr. 18 zu beziehen.

e) Kloaki winny być czysto utrzymane. Ściany wewnętrz przynajmniej 2 razy tygodniowo wybielone wapnem.

f) Mieszkania, szczególnie ubogiej ludności, wraz z korytarzami winny być czysto utrzymane.

Stosowanie się do niniejszego rozporządzenia ustawicnie przez policję kontrolowane będzie. Przekroczenia grzą karą. Podkreślam, że przepisy niniejsze są niezbędne dla utrzymania zdrowotności, jak również do skutecznego przeciwdziałania chorobom zaraźliwym w mieście.

Ścisłe wypełnienie niniejszych przepisów leży w interesie wszystkich mieszkańców miasta.

Zgierz, dnia 26 października 1916 roku.

1. Burmistrz
Löber
Kapitan.

Ogłoszenie.

Bicie bydła w rzeźni miejskiej do dalszego zawiadomienia odbywać się tylko będzie w poniedziałki, w środy i w piątki od godz. 9 — 3 po południu. Przypędzenie bydła uskutecznić się winno pomiędzy 9 i 10 rano.

Przed oględzinami przez miejskiego weterynarza żywego bydła, nie może być takowe przedże bite.

Bicie bydła w nocy z soboty na niedzielę jest wzbronione.

Zgierz, dnia 3 listopada 1916 r.

1. Burmistrz
Löber
Kapitan.

Rozporządzenie policyjne.

Na zasadzie rozporządzenia pana naczelnego wodza na wschodzie z dnia 22 marca 1915 r. w połączeniu z rozporządzeniem pana Jeneral-Gubernatora z dnia 8 września 1915 r. wydaje niniejszym w porozumieniu z panem gubernatorem wojskowym dla miasta Łodzi i powiatów łódzkiego, brzezińskiego, oraz dla części powiatu łaskiego, podlegającej niemieckiej administracji, następujące rozporządzenie policyjne.

§ 1.

Zbieranie śmietanki z mleka do sprzedania i do bezpłatnego oddawania śmietany, jak również sprzedaż i kupno i bezpłatne oddawanie lub przyjmowanie śmietany jest wzbronione.

§ 2.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą grzywną do 1,000 rubli albo więzieniem lub aresztem do 3 miesięcy.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie otrzymuje moc obowiązującą natychmiast.

Łódź, dnia 28 października 1916 r.

Cesarsko-niemiecki Prezydent Policji
w zast. v. Bernewitz.

Obwieszczenie.

Spostrzeżono, że dostarczający mleko włościanie przywożą takowe do Łodzi w dzbankach na wozach z beczkami arsenicyjnymi.

Zabieranie naczyń do mleka przez woźników ekskrementów uchybia przeciwko art. 116 rosyjskiego prawa karnego wymierzanego przez sędziów pokoju. Przekroczenia będą stosownie do tego przepisu karane.

Łódź, dnia 26 października 1916 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
w zast. v. Bernewitz.

Wszystkie niemieckie i austriackie pisma
mogą być u roznosiciela pocztowego Lubnau, ul. Średnia № 18 abonowane.

Bestimmungen

über der Verkehr mit Lebensmitteln usw. in Gebiete d. Gen.-Gouv.

Przepisy

o przewozie produktów żywieniowych i t. d. w obrębie Jen.-Gub.

	Verkehr innerhalb des Generalgouvernements	Ausfuhr nach Deutschland	Ausfuhr ins Oesterr. Gebiet und ins Etappengebiet		Przewóz w obrębie generalgubernatorstwa	Wywoź do niemiec	Wywoź do obszaru austriackiego etapowego
Milch	frei	verboten	verboten	Mleko	wolny	zabroniony	zabroniony
Butter	frei	verboten	verboten	Masło	wolny	zabroniony	zabroniony
Käse	frei	verboten	verboten	Ser	wolny	zabroniony	zabroniony
Gemüse	frei	frei	verboten	Jarzyny	wolny	wolny	wolny
Obst, Beeren, Pilze	frei	frei	verboten	Owoce, jagody, grzyby	wolny	wolny	wolny
Wild, Fische	frei	(Ausfuhr von Rebhühnern aus den Kreisen Lipno, Rypin, Włocławek, Nieszawa, Konin, Słupca, Kolo, Kalisch, Turek, Siegradz und Wielun durch amtliche Handelsstelle gestattet). Ausserdem ist allgemein die Ausfuhr von kleinen Mengen Wild (Hasen, Fasanen, Rebhühnern) im Gewicht bis zu 10 Pfund gestattet.	verboten	Dziczyzna, ryby	wolny	zabroniony	zabroniony
Krebse	frei	frei	verboten	Raki	wolny	wolny	wolny
Eier	Ausfuhr aus den Kreisen Lipno, Kąpiel, Włocławek, Nieszawa, Konin, Słupca, Kolo, Kalisch, Turek, Siegradz und Wielun nur mit Genehmigung des Kreischafs, sonst ist der Verkehr frei.	Ausfuhr nur aus den in Spalte 2 genannten Kreisen gestattet. Die Ausfuhr ist unter Kontrolle der Kreischafs in der Hand der amtlichen Handelsstelle Kalisch monopolisiert.	verboten	Jajka	Wywóz z powiatów: Lipnowskiego, Rypińskiego, Włocławskiego, Nieszawskiego, Konińskiego, Stępeckiego, Kolskiego, Kaliskiego, Tureckiego, Siegradzkiego i Wieluńskiego, tylko za pozwoleniem naczelnika powiatu, zresztą w handlu wolny.	Wywóz dozwolony tylko z powiatów, wymienionych w 2 lami. Wywoź zmonopolizowany jest przez urzędowe Kalisch biuro handlowe, pod kontrolą naczelnika powiatu.	zabroniony
Gänse	wie Eier	wie Eier	verboten	Gęsi	jak z jajkami	jak z jajkami	zabroniony
Geflügel (ausgen. Gänse)	frei	verboten	verboten	Drób (za wyjątkiem gęsi)	wolny	zabroniony	zabroniony
Fleisch (frisch oder gesalzen)	Ausfuhr über die Grenzen eines Kreises hinaus nur mit behördlichem Ausweis, dass es sich um Lieserungen der Firma Frankowski für das Heer oder die Provinzamtäler, oder um Lieferungen der Firma Frank für die Grossstädte handelt. Ferner bei Vorzeigung eines Erlaubnischeins, wenn es sich um Zucht- oder Weidevieh handelt.	Ausgenommen von diesem Verbot sind: Geflügel in Mengen unter 100 Stück, so weit es nach Bescheinigung des zuständigen Landrats für den Wirtschaftsbedarf der an das General-Gouvernement unmittelbar angrenzenden preussischen Kreise ausgeführt wird. Ferner im sogenannten kleinen Grenzverkehr: Geschlachtetes Geflügel bis zu einem Gewicht von 10 Pfund. Die Ausfuhr von Enten und Hähnchen ist in gleicher Weise organisiert wie die Eierausfuhr.	verboten	Mięso (świeże lub solone)	Wywóz za obwód powiatu, dozwolony zaświadczenie wadz, że jest to dostawa firmy Frankowski dla wojska lub urzędów prowiantowych albo do wielkich miast.		
Wurst,				Kiszki,	Jeżeli jest to bydło pastewne lub na chów, za okazaniem pozwolenia miejscowego naczelnika powiatu.		
Schinken,				Szynka, wędzonki	Wieśniakom wolno za pismieniem pozwoleniem naczelnika powiatu posyłać bliskim krewnym, zamieszkającym w Warszawie, Łodzi, Częstochowie lub w Bieżuńskim obwodzie dyrekcyji policji, małe ilości szynki, słoniny lub produktów długoszędnych przechowujących.		
Rauchwaren				Słonina,			
Schweck				Świński szmalec,			
Schweineschmalz				Zwierzęta (wszelkiego gatunku z wyjątkiem drobiu)			
Vieh (jeder Art ausschliesslich Geflügel)							
Kartoffeln	Au. grund der Dangs-anweisungen.	verboten	verboten	Ziemniaki	(patrz w dodatku Nr. 85)	zabroniony	zabroniony
Kartoffelfabrikate	Beschlagnamt!	verboten	verboten	Wytwory ziemniaczane	zajęte	zabroniony	zabroniony
Zucker	Berkehr über die Grenzen eines Kreises hinaus verboten.	verboten	verboten	Cukier	wywóz poza powiat zabroniony	zabroniony	zabroniony

	Berkehr innerhalb des Generalgouvernements	Ausfuhr nach Deutschland	Ausfuhr ins Oester. Gebiet und ins Etappengebiet		Przewóz w obrębie generalgubernatorstwa	Wywóz do niemiec	Wydwo do obszaru austriack. i etapowego	
Brotgetreide (Roggen u. Weizen) Gerste Häfer und Mengkorn Mühlerei- u. Mälzerei produkte Hülsenfrüchte	Ausfuhr über die Grenze eines Kreises hinaus nur mit Erlaubnischein eines Kreiseschefs gestattet; ferner die Transporte der "Landesgetreide-Gesellschaft" (bezw. des "Kriegskaufs Danzig").	verboten (mit Ausnahme des Wechselseiterverkehrs der "Landesgetreidegesellschaft" bzw. des Kriegskaufs Danzig").	verboten	Zboża (zyto i pszenica) Jeczmień owies i zboże mieszane produkty młyńskie i słodowe Owoce strączkowe	Wywóz poza granice powiatu dozwolony za pozwoleniem naczelnika powiatu; następnie transporty "Towarzystwa zboża krajowego" (względnie "Zakupu wojskowego w Gdansku") ("Landesgetreide-Gesellschaft" bezw. des "Kriegskaufs Danzig").	zabroniony (za wyjątkiem transportów zamiennych "Landesgetreidegesellschaft" względnie "Kriegskaufs Danzig").	zabroniony	
Backwaren (insb. Brot)	Mitnahme über die Kreisgrenzen hinaus nur für den persönlichen Bedarf bis zu einem Gewicht von 1 Pfund.	verboten	verboten	Pieczywo (zwłaszcza chleb)	Poza granice powiatu, zabierać wolno jedynie na potrzeby osobiste do 1 f.	zabroniony	zabroniony	
Buchweiz. Buchweiz.-Grütze u. Gries	frei	verboten	verboten	Tatarka	wolny	zabroniony	zabroniony	
Erzeugnisse der Schokoladenfabrikation u. der Konditorei	Verkehr über die Kreisgrenzen hinaus verboten.	verboten	varboten	Kasza tartaczana i manna tartaczana	Wywóz poza granice powiatu zabroniony.	zabroniony	zabroniony	
Pferde	Ausfuhr über die Kreisgrenzen nur mit behördlichem Ausweis gestattet.	verboten	verboten	Wyroby fabryk czekolady i cukierń	wolny	wolny	zabroniony	
Heu Stroh	bis auf weiteres frei bis auf weiteres frei	verboten verboten	verboten verboten	Konie	Wyprowadzanie za granice powiatu dozwolone dla świadectwem władz.	zabroniony	zabroniony	
	Bemerkungen. Zum Erlass von Ausfuhrverboten für die freien Lebensmittel sind nur die Polizeipräsidenten in Warschau und Łódź und die Kreischefs in Sosnowice und Częstochowa für ihre Bezirke befugt. Andere Ausfuhrbeschränkungen für Lebensmittel, die dem freien Handel nicht entzogen sind, sind ungültig.	Bemerkungen. Den und den reichsdeutschen Beamten ist gestattet, Lebensmittel aus dem Generalgouvernement ohne Rückblick auf bestehende Ausfuhrbeschränkungen in die Heimat mitzunehmen, wenn aus der mitgeführten Menge ersichtlich ist, dass sie nur für den persönlichen Bedarf des betreffenden und seiner Familie bestimmt ist, (Bei Fleischwaren im allgemeinen bis zu 10 Pfund.) Die Erlaubnis gilt nur für Heimatreisen und gilt auch für sonst gesperrte Lebensmittel wie Butter, Eier, Mehl, Speck, usw. Die Sendung von Lebensmitteln, deren Ausfuhr verboten ist, durch Postpakete, ist unzulässig.		Siano	wolny aż do odwołania	zabroniony	zabroniony	
				Sloma	wolny aż do odwołania	zabroniony	zabroniony	
					Uwagi: Do wydawania zakazów o wywozie wolnych produktów żywnościowych upoważnieni są tylko prezydenci policji w Warszawie i Łodzi oraz naczelnicy powiatów w Sosnowcu i Częstochowie w zakresie ich dzielnic. Inne ograniczenia wywozu produktów żywnościowych, nie wyjętych z wolnego handlu są nieważne.	Uwagi: Wojskowym i urzędnikom poddanych niemieckim, wolno bez względu na obowiązujące ograniczenia wywozu, zabrać do domu produkty żywnościowe z Generalgubernatorstwa, jeżeli ilość ich uwidacznia, że są one przeznaczone jedynie na potrzeby osobiste danej osoby i jej rodziny. (Miejsne wyroby na ogół do 10 funtów). Pozwolenie to ważne jest w podrózach do domu i odnosi się do innych produktów zabronionych jak masło, jaja, mięka, słońnina i t. d. Przesyłanie produktów żywnościowych, których wywoź jest zabroniony, w przesyłkach pocztowych jest niedopuszczalne.		

Ein deutscher Pass auf den Namen Rosa Dawidowicz ist verloren gegangen. Der Finder wird gebeten denselben beim Magistrat abzugeben.

Ein deutscher Pass auf den Namen Stefanja Lack ist verloren gegangen. Der Finder wird gebeten denselben beim Magistrat abzugeben.

Ein deutscher Pass auf den Namen Mateusz Szymczak ist verloren gegangen. Der Finder wird gebeten denselben beim Magistrat abzugeben.

Ein deutscher Pass auf den Namen Apolonja Brzezińska ist verloren gegangen. Der Finder wird gebeten denselben beim Magistrat abzugeben.

Ein deutscher Pass auf den Namen Antonina Różewicz ist verloren gegangen. Der Finder wird gebeten denselben beim Magistrat abzugeben.

Paszport niemiecki na imię Rosy Dawidowicz został zgubiony. Łaskawy znalazca raczy oddać takowy do Magistratu.

Paszport niemiecki na imię Stefanii Lack został zgubiony. Łaskawy znalazca raczy oddać takowy do Magistratu.

Paszport niemiecki na imię Mateusza Szymczaka został zgubiony. Łaskawy znalazca raczy oddać takowy w Magistracie.

Paszport niemiecki na imię Apolonii Brzezińskiej został zgubiony. Łaskawy znalazca raczy oddać takowy w Magistracie.

Paszport niemiecki na imię Antoniny Różewicz został zgubiony. Łaskawy znalazca raczy oddać takowy w Magistracie.